

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 786)

1999 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeleri Kanunlaşmıca Kadar Devlet Harcamalarının Yapılmasına ve Devlet Gelirlerinin Tahsiline Yetki Verilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/860)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/101-965/7341

22.12.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 8.12.1998 tarihinde kararlaştırılan "1999 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeleri Kanunlaşmıca Kadar Devlet Harcamalarının Yapılmasına ve Devlet Gelirlerinin Tahsiline Yetki Verilmesine Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Adıgeçen Kanun Tasarısının Türkiye Büyük Millet Meclisi İctüzüğünün 78 inci maddesine göre Komisyonunda ve Genel Kurulda görüşülmesini arz ederim.

Mesut Yılmaz
Başbakan

GENEL GEREKÇE

1999 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçe Kanun Tasarıları Anayasanın 162 nci maddesi gereğince 17 Ekim 1998 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. Daha sonra 27.10.1998 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunda sunuş yapılmış ve 2.11.1998 tarihinde komisyonunda görüşülmeye başlanmıştır. Ancak 25.11.1998 tarihinde 55 inci Hükümetin gensoruyla düşürülmesi sonucunda bütçenin Parlamentoda görüşülmesi süreci kesintiye uğramıştır.

Bilindiği üzere, bütçeler harcamaların yapılması ve gelirlerin toplanması için hükümetlere izin veren kanunlardır. Bu kanunlar sadece birer teknik doküman değildir. Ayrıca, hükümetlerin politik yaklaşımlarını da yansıtan belgelerdir. Diğer bir ifadeyle bütçeler hükümetlerin, hükümet etme yaklaşımını ortaya koyan ve programlarının yürütülmesini sağlayan araçlardır.

Bu itibarla, güvensizlik oyu ile düşürülmüş bir hükümetin, kendi yaklaşımını yansıtarak hazırlanmış bulunduğu bütçenin yasallaşması yönündeki faaliyetlerini sürdürmesi demokratik gelenekler açısından uygun olmayacaktır. Yeni kurulacak hükümetle, kendi politikasını bütçesine yansıtma hakkı verilmesi en doğru yaklaşımdır. Ayrıca bu yöndeki faaliyetler, yerini yakın gelecekte yenisine devretmesi kesinleşmiş bir hükümetin gelecek hükümetin yetkilerini gaspemesi anlamına da gelebilecektir. Nitekim bu konunun yargısal içtihatlarla girdiği bilinen bir gerçektir.

Öte yandan, bütçenin bu haliyle yasallaşması mevcut hükümet politikalarının onaylanması ve TBMM'nin güvenini tekrar kazanmış olması şeklinde yorumlanabilecektir.

Yukarıda belirtilen sakıncalardan dolayı, yeni gelen hükümetin makul bir zamanda kendi bütçesini hazırlayıp, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunması ve bütçesini uygulaması yerinde olacaktır.

Bütçe tasarısının kanunlaşmaması, devlet hizmetlerinin aksamasına ve devlet gelirlerinin tahsil edilememesine neden olacaktır. Bu itibarla, devlet hizmetlerinin devamlılığı asıl olduğundan, literatürde geçici bütçe olarak da adlandırılan ve belirli bir süre devlet harcamalarının yapılmasına ve devlet gelirlerinin tahsiline imkân veren bu tasarı hazırlanmıştır.

Tasarı ile 1999 Malî Yılı Bütçe Kanunları yürürlüğe girinceye kadar 1999 yılında bir önceki yıl bütçe ödenekleri dikkate alınarak belirli oranlarda harcama yapma yetkisi verilmekte ve ayrıca devlet gelirlerinin tahsiline izin verilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Genel ve katma bütçeli daire ve idarelere, 30 Haziran 1999 tarihine kadar, 1998 Malî Yılı Bütçe Kanunları “A” işaretli cetvellerine dahil bütçe tertiplerinde yer alan başlangıç ödenekleri dikkate alınmak suretiyle belirli oranlarda harcama yapma yetkisi verilmektedir.

Harcama oranlarının hesabında, 1998 Malî Yılı konsolide bütçe başlangıç ödeneği olan 14 katrilyon 789 trilyon 475 milyar lira esas alınmaktadır.

Maddede, 1999 yılı genel bütçe geliri belli olmadığından, 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu-na göre siyasî partilere 1999 yılının tamamı için olmak üzere yapılacak ödemelerde, 1998 yılı genel bütçe gelir tahmininin % 65 fazlasının esas alınması öngörülmektedir. Böylece 1998 yılı genel bütçe gelir tahmininin % 65 fazlasını oluşturan 17 katrilyon 754 trilyon liranın beşbinde ikisi olan 7 trilyon 101:6 milyar lira dikkate alınarak, 2820 sayılı Kanunun Ek Madde 1 ve Geçici 16 ncı maddede kapsamına giren mevcut siyasî partilere seçim dolayısıyla 3 kat olarak yapılacak toplam 20 786 044 524 582 liralık Devlet yardımının halen yardıma hak kazanmış bulunan siyasî partilere ödenmesi sağlanmaktadır.

Maddede ayrıca, 1998 yılı sonu itibarıyla tamamlanmış ve 1999 yılında herhangi bir harcama yapılmaması gereken projeler ile vakıf, dernek ve belediyelere yardım gibi ilgili yıl ile sınırlı faaliyetlere geçici bütçe süresince harcama yapılmaması esas alınmıştır.

Yürürlükte olan mevzuata göre, genel ve katma bütçe gelirlerinin yıllık olarak tarh, tahakkuk ve tahsiline devam edileceği belirtilmektedir.

Bu kanuna göre yapılacak harcamaların 1999 Malî Yılı Bütçesinden yapılmış sayılacağı ve tahsil edilecek gelirlerin de 1999 Malî Yılı Bütçesine mal edileceği öngörülmektedir.

Madde 2. – Maddede, 1998 ve daha önceki yıllarda taahhüde bağlanmış yatırım ihaleleri ile emanet suretiyle yapılmakta olan işlere ait ödemelere, 1 inci maddede öngörülen harcama sınırları içinde kalmak kaydıyla devam edileceği öngörülmektedir. Derhal ihale edilmesi gereken yatırımlarla, tabii afetler sonucu meydana gelebilecek zararların telafisi amacıyla Bakanlar Kurulunca kuruluşlara taahhüde girişme yetkisi verilmektedir. Yatırım Programında ödenekleri toplu olarak verilmiş yıllık projelerden makine-teçhizat, büyük onarım, idame-yenileme ve tamamlama işlerinin detaylandırılmasının, “1999 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar”ın 6 ncı maddesine göre yapılması öngörülmüştür.

Madde 3. – Bu madde ile, kanunlar, kanun hükmünde kararname ve diğer mevzuat hükümleri gereğince bütçe kanunları ve eki cetvellerde tespiti gereken katsayı, miktar ve limitlerin belirlenmesi hususunda Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır.

Madde 4. – 30 Haziran 1999 tarihine kadarki dönemde 1998 Malî Yılı Bütçe Kanununun 35 inci maddesindeki hükümler çerçevesinde ve maddede belirtilen yeni limit dahilinde iç borçlanma yetkisi Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakana verilmiştir. Madde de ayrıca, Merkez Bankası tarafından Hazineye açılacak avans miktarının tespitinde, bu kanun ile verilen ödeneklerin dikkate alınacağı hükmüne bağlanmıştır.

Maddede ayrıca, uluslararası ticarî bankalardan borçlanmak yoluyla sağlanan dış finansmana ilişkin olarak; belediyeler, bağlı kuruluşları, iştirakleri ve yerel yönetim birlikleri için Hazine garantisi verme ve devredilecek dış kredi hakkında miktar sınırlaması getirilmesi amaçlanmıştır.

Diğer taraftan, T.C. Ziraat Bankası ve T. Halk Bankasının çeşitli kanun ve kararnamelerden doğan görev zararlarının % 15'e kadar olan kısmının tasfiye edilmesini sağlamak amacıyla özel te tip Devlet tahvili ihraç edilebileceği ve bunlara ilişkin usul ve esasların Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine Başbakan tarafından belirleneceği hükmü getirilmiştir.

Maddeyle, Avrupa Birliğine üye ve Ekonomik Parasal Birliği katılacak devletlerin ortak para birimine geçmesine bağlı olarak kamu sektörü dış borç ve borç yönetimi anlaşmalarına ilişkin düzenlemeler yapmak üzere Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakana yetki verilmektedir. Ayrıca para biriminin değişmesi nedeniyle bu tarihten önce aktedilmiş sözleşmelerde ve hukukî işlemlerde yeni para birimi cinsinden yapılacak değişikliklere ait işlemler damga vergisinden müstesna tutulmuştur.

Öte yandan, 1999 yılında bir kısım tarım ürününün desteklenmesi amacıyla çiftçiye ödenecek tutarları belirleme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki tanınması öngörülmektedir.

Ayrıca, global krizin Türkiye'ye etkilerinin azaltılmasına yönelik olarak ihracatın teşvik edilmesi amacıyla Eximbank kaynaklarının artırılması amaçlanmıştır.

Madde 5. – Bilindiği üzere 4369 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile Vergi Usul Kanununun 279 uncu maddesinde yapılan değişiklikle menkul kıymetlerin değerleme ölçüsü değiştirilmiştir. Ancak yapılan değişiklik 31.12.1998 tarihinde herhangi bir geçiş dönemi öngörmeden yürürlüğe girmektedir. Oysa ekonomik gelişmeler ve kamu kesiminin borçlanma ihtiyacı gözönüne alındığında devletin borçlanma senetlerini ellerinde bulunduranların bu menkul kıymetleri iktisap ettikleri tarihte mevcut olmayan bir vergi yükü ile karşı karşıya kaldıkları görülecektir. Ayrıca kamu kesiminin gerçekte yapacağı borçlanmanın ilave bir yük getirmemesi de gerekir. Bu nedenlerle 1999 yılı içinde ödenmesi gereken vergiler yönünden kamu kesiminin ihraç ettiği menkul kıymetlerin alış bedeli ile değerlendirilmesine devam edilmesi gerekmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinin 5 numaralı bendi ile 1.1.1999 tarihinden sonra uygulanmak üzere, hisse senetleri ve portföyünün en az % 51'i hisse senetlerinden oluşan menkul kıymetler yatırım fonlarının katılma belgelerinin, iktisap tarihinden başlayarak bir yıldan fazla süre ile elde tutulduktan sonra elden çıkarılmasından doğan kazançlar gelir vergisinden istisna tutulmaktadır. Bütün ülkelerle birlikte ülkemizi de etkileyen malî kriz ve ülkemizin sermaye piyasasının gelişmişlik düzeyi dikkate alınarak, 1999 malî yılında, elde tutma süresinin 1 yıl yerine 3 ay, hisse senedi bulundurma oranının ise % 51 yerine % 25 olarak uygulanması öngörülmektedir.

Öte yandan uluslararası malî krizin ülkemiz malî piyasalarına olabilecek olumsuz etkilerini önlemek amacıyla alınan diğer tedbirlerden, (A) Tipi Menkul Kıymet Yatırım Fonlarının portföy işletmeciliği kazançlarından yapılacak tevkifat oranının % sıfır olarak belirlenmesi nedeniyle, 1999 yılında fonlardan alınan kâr paylarında vergi alacağının 1/3 yerine 1/5 olarak uygulanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Türk uyruklu kişilerin bazı yabancı ülkelerde ikâmet ve seyahatlerinde herhangi bir harç aranmadığı halde aynı ülke uyruğundaki kişiler için Türkiye'de ikâmet tezkeresi harcı alınmaktadır. Hakkaniyet ve müteakabiliyet kurallarına uygun olmayan bu durumun giderilmesi ve Dışişleri Bakanlığınca belirlenecek ülke uyruğundaki kişilere harç aranmaksızın ikâmet tezkeresi verilebilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca Dünya ekonomilerinde yaşanan ekonomik kriz ve piyasalardaki daralmanın ülkemiz ekonomisine olan etkileri, kurumların malî bünyelerini de olumsuz olarak etkilemektedir. Bu koşullarda işletmelerin sahip oldukları bağılı değerlerin elden çıkarılması ve kaynakların malî bünyelerinin güçlendirilmesinde kullanılması, krizin etkilerini en az zararla atlatmak açısından son derece önemlidir. Bu nedenle, kurumları sabit kıymetlerini satarak bunları işletmelerinde kullanmaya özendirilen ve uygulama süresi 31.12.1998 tarihinde biten geçici 23 üncü maddenin (a) fıkrasının uygulama süresi 1 yıl uzatılmaktadır.

Öte yandan, 1.1.1999 tarihinde yürürlüğe girecek düzenlemelere göre asgarî kurumlar vergisi yürürlükten kalkmakta, Gelir Vergisi Kanununun 74/4 ve 94 üncü maddelerinde yer alan stopaj uygulaması değiştirilmektedir. Bu nedenle, uygulama imkânı olmadığından, maddede yer alan ve asgarî kurumlar vergisi ile ilgili düzenlemeye atıf yapan hüküm ile stopaj uygulamasına ilişkin hükmün uzatılması öngörülmektedir.

Bu durumda, maddenin uygulaması 1999 yılı sonuna kadar devam edecek, istisnadan yararlanan kazançlar dağıtılın dağıtılmasın istisnanın uygulandığı dönemde Gelir Vergisi Kanununun 94/6-b-ii uyarınca stopaja tabi tutulacaktır.

Madde 6. – Bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak üzere 1998 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçe Kanunları hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği ifade edilmiştir.

Maddede ayrıca, 1998 yılında fiilen çalıştığı tespit edilen geçici işçilerin 1999 yılında çalıştırılma sürelerinin bütçe kanunu metnindeki sınırlamalara tabi olmaksızın artırılması amacıyla ilgili kuruluş bütçelerine aktarılacak üzere Bakanlar Kurulunca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde Maliye Bakanlığı bütçesine ödenek tefrik edilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan, bu Kanunun uygulama döneminde ortaya çıkabilecek aksaklıkların giderilmesi, gerekli tedbirlerin alınması ve bütçe işlemlerinin yapılması hususunda Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

Madde 7. – Bu Kanunun 1.1.1999 tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmektedir.

Madde 8. – Kanunun yürütme ile ilgili esasları düzenlenmektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

24.12.1998

Esas No. : 1/860

Karar No. : 77

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 23.12.1998 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte Komisyonumuza havale edilen "1999 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeleri Kanunlaşımına Kadar Devlet Harcamalarının Yapılmasına ve Devlet Gelirlerinin Tahsiline Yetki Verilmesine Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 23.12.1998 tarihinde yapmış olduğu 24 üncü birleşiminde, Hükümeti temsilen Maliye Bakanının başkanlığında, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, 1999 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçe Kanunu Tasarıları Anayasanın 162 nci maddesi gereğince, 17.10.1998 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve Başkanlıkça 19.10.1998 tarihinde Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuz, söz konusu Tasarılar üzerindeki görüşmelerine 27.10.1998 tarihinde başlamış. ancak bütçe görüşmeleri sürecinde, Anayasanın 99 uncu maddesi gereğince tecelli eden Türkiye Büyük Millet Meclisi iradesine uygun olarak, Bakanlar Kurulunun 25.11.1998 tarihinde istifa üzerine görüşmelere ara verilmiştir. Bakanlar Kurulunun, İçtüzüğü'nün 78 inci maddesine dayanarak, Bütçe Kanunu Tasarılarının görüşülmesine devam edilmesini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bir yazı ile bildirmesi üzerine, 18.12.1998 tarihinde görüşmelere devam edilmiştir. Ancak, bu görüşmeler sırasında; güvensizlik oyu ile düşürülmüş bir hükümetin kendi yaklaşımını yansıtarak hazırlanmış bulunduğu bütçenin yasallaşması yönündeki faaliyetlerini sürdürmesinin demokratik gelenekler açısından uygun olmayacağı, yeni kurulacak hükümete, kendi politikasını bütçesine yansıtma hakkı verilmesinin doğru bir yaklaşım olacağı, ayrıca, yerini yakın bir gelecekte yenisine devretmesi kesinleşmiş bir hükümetin bütçeyi görüşmesinin gelecek hükümetin yetkilerini gasp etmesi anlamına da gelebileceği, kaldı ki, bu konunun yargısal içtihatlarla da girdiğinin bilinen bir gerçek olduğu, bu nedenlerle, yeni gelen hükümetin, makul bir süre içinde kendi bütçesini hazırlayıp, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunması ve bütçesini uygulamasının yerinde olacağı görüşünden hareketle bütçe görüşmelerine bu aşamada ara verilmiştir.

Bütçe tasarılarının kanunlaşmaması halinde harcamaların yapılamaması ve devlet gelirlerinin tahsil edilememesi nedeniyle devlet hizmetlerinin aksayacağı açıktır. Devlet hizmetlerinde devamlılık esas olduğundan, belirli bir süre devlet harcamalarının yapılmasına ve gelirlerin tahsiline imkân verecek bir düzenleme yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Tasarı, bu ihtiyaç doğrultusunda hazırlanmıştır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, getirilen başlıca düzenlemelerin;

– Genel ve katma bütçeli daire ve idarelere, 30.6.1999 tarihine kadar, 1998 Malî Yılı Bütçe Kanunlarının "A" işaretli cetvellerine dahil bütçe tertiplerinde yer alan başlangıç ödenekleri dikkate alınmak suretiyle belirli oranlarda harcama yapma yetkisi verilmesi,

– Yürürlükteki hükümler uyarınca genel ve katma bütçe gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline devam olunması,

– 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununa göre siyasî partilere 1999 yılının tamamı için yapılacak Devlet yardımlarında 1999 yılı genel bütçe geliri belli olmadığından, hesaplamalarda 1998 yılı genel bütçe gelir tahmininin % 65 fazlasının esas alınması,

– 1999 yılında derhal ihalesinde fayda ve zaruret görülen yatırımlar ve tabii afetler sonucu meydana gelebilecek hasarların giderilebilmesi amacıyla Bakanlar Kurulu Kararı ile ilgili daire ve idarelere taahhüdün girme yetkisi verilmesi,

– Kanunlar, kanun hükmünde kararname ve diğer mevzuat hükümleri gereğince bütçe kanunları ve eki cetvellerde tespiti gereken katsayı, miktar ve limitlerin belirlenmesi hususlarında Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması,

– 1999 yılında bir kısım tarım ürünlerinin desteklenmesi amacıyla çiftçiye ödenecek tutarları belirleme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi,

– Global krizin Türkiye'ye etkilerinin azaltulmasına yönelik tedbirler alınması,

– Vergi Kanunlarının uygulanması açısından ihtiyaç duyulan teknik düzenlemelerin yapılması,

– Konsolide bütçeye tabi kurum ve kuruluşlarda, 1998 yılında fiilen çalıştığı tespit edilen geçici işçilerin 1999 yılında çalıştırılma sürelerinin bütçe kanunu metnindeki sınırlamalara tabi olmaksızın artırılması amacıyla ilgili kuruluş bütçelerine aktarılacak üzere, Bakanlar Kurulunca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde, Maliye Bakanlığı bütçesine ödenek tefrik edilmesi,

— Devlet hizmetlerinin aksamadan yürütülebilmesini teminen, ihtiyaç duyulabilecek bazı konularda Bakanlar Kurulu, Başbakan ve ilgili bakanlara düzenlemeler yapma yetkisinin verilmesi.

Gibi hususlara ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelere geçilmeden önce Komisyon Başkanı Biltekin Özdemir yaptığı açıklamalarda; Tasarının, belirli bir süre için kamu harcamalarının yapılmasına, Devlet gelirlerinin toplanmasına yetki verilmesi ile ihtiyaç duyulan bazı acil konularda düzenlemeler getiren bir yetki kanunu tasarısı olduğunu, bu çerçevede, kamu çalışanlarının özlük hakları konusunda hükümete düzenleme yapma yetkisi de verilerek sözkonusu çalışanların mağduriyetlerinin önüne geçilmesinin amaçlandığını, bu nedenlerle, geciktirilmeden kanunlaştırılmasının gerekli olduğunu ifade etmiştir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan müzakerelerde;

— Komisyonumuzda görüşülmesine başlanan 1999 Malî Yılı Bütçe Kanun Tasarılarının müzakerelerinin tamamlanarak kanunlaşmasının ülkenin yararlarına uygun düşeceği, ancak Hükümetin bütçe tasarılarını kanunlaştırmak yerine bir geçici bütçe düzenlemesi getirdiği, oysa şu günlerde Türkiye ekonomisini disiplin altına alacak malî tedbirlere şiddetle ihtiyaç duyulduğu,

— Geçici bütçenin Türkiye'nin ekonomik sorunlarına etkin bir çözüm getiremeyeceği, makro dengeler üzerinde olumsuz etkiler yaratacağı, özellikle borç faizlerinin ödenmesinde sıkıntı yaşanacağı,

— Hükümetin 1999 Malî Yılı Bütçe Kanunu Tasarılarını görüşmeme gerekçelerinin hukukî bir temele dayanmadığı, bu gerekçelerin tamamen siyasî mülahazalardan kaynaklandığı,

— İstifa etmiş bir hükümetin görev ve sorumluluğunun yenisi kuruluncaya kadar devam edeceği, bu nedenle 1999 yılı bütçesinin görüşülmesine ara verilmesinde hükümetin düşmüş olmasının makul bir gerekçe olarak kabul edilemeyeceği, gelecek hükümetin bütçe ile bağlanması endişesinin haklı bir endişe olamayacağı, devlet hizmetlerinin sürekliliği ilkesine uygun olarak, hükümetin, bütçe çalışmalarını sürdürmesi gerektiği,

— 55 inci Hükümetin, yeni kurulacak Hükümeti bağlamamak gerekçesiyle bütçe görüşmelerine devam etmediği, halbuki görüşülmekte olan tasarının bazı maddelerinin gelecek hükümetleri de bağlayıcı nitelikte olduğu,

— 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu hükümleri uyarınca, siyasî partilere 1999 yılının tamamı için yapılacak Devlet yardımının hesaplanmasında, 1998 Malî Yılı Bütçe Kanunundaki genel bütçe gelir tahmini artışının baz alınmasının yerinde bir uygulama olduğu,

— Tasarı ile personel ödeneklerinde öngörülen 1/7 oranının yapılacak artış gözönüne alındığında yetersiz kaldığı, ayrıca transfer harcamalarının yılın ikinci altı ayında yapılmasının daha doğru olacağı, zira ilk alta ayda transfer harcamalarının asgarî düzeyde tutulmasının bütçe disiplini açısından daha uygun olacağı,

— 1998 yılında fiilen çalıştığı tespit edilen geçici işçilerin 1999 yılında çalıştırılma sürelerinin 1998 Malî Yılı Bütçe Kanununun 52 nci maddesindeki sınırlamalara tabi olmaksızın artırılmasının seçim öncesinde uygun bir yaklaşım olarak değerlendirilemeyeceği, aynı zamanda, öngörülen düzenlemeyle 52 nci madde ile getirilen disiplinden uzaklaşıldığı,

— Geçici bütçelerin Genel Kurulda görüşülmeleri sırasında yıllık bütçelerle aynı sınırlamalara tabi tutulup tutulmayacağı konusunun açıklığa kavuşturulması gerektiği,

Gibi görüş ve eleştiriler dile getirilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereleri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

— 1999 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeleri Kanunlaşınca Kadâr Devlet Harcamalarının yapılmasına ve Devlet Gelirlerinin Tahsiline Yetki Verilmesine Dair Kanun Tasarısı ile devletin çeşitli alanlardaki yükümlülüklerini yerine getirmesi ve gelirlerinin toplanmasına ilişkin düzenlemeler ile diğer zarurî ekonomik tedbirlere yer verildiği,

— Bütçe yasalarının şart yasalar olduğu, aynı zamanda, Hükümete belirli bir dönem için harcamaya yapma ve Devlet gelirlerini tahsil etme yetkisi veren avans kanunu niteliği taşıdığı, bu nedenle her ne sebeple olursa olsun istifa eden bir hükümetin, kurulacak olan yeni hükümetin yerine tasarrufla bulunmasının, zaman bakımından yetki gaspı olacağı hususunun yargısal içtihatlarla belirlendiği ve devlet hizmetlerinin sürekliliğinin esas olduğu da dikkate alınarak sözkonusu tasarının hazırlandığı, kaldı ki, yeni kurulacak hükümetin benimsediği takdirde bütçe görüşmelerine gerekli değişiklikleri de yapmak suretiyle devam edebileceği,

— Tasarıda öngörülen ödenekler ve maddeler konusunda uygulamada herhangi bir sorun çıkmayacağı, Anayasa Mahkemesinin, geçici bütçelerin de yıllık bütçeler gibi değerlendirilmesi hususunda görüş belirttiği, bu nedenle Tasarının Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülürken yıllık bütçelerle aynı esas ve usullere tabi tutulması gerektiği,

— Bütçe ödeneklerinde öngörülen artışın % 50 dolaylarında olduğu, olağanüstü durumlarda kullanılmak amacıyla yedek ödenek miktarının önemli ölçüde artırıldığı, siyasî partilerle ilgili ödenekte gerçekçi bir artış öngörüldüğü,

— Geçici işçilerle ilgili düzenlemenin sorunu kökünden çözmekten uzak olduğu, ancak bu işçilerin mağduriyetlerinin de bir şekilde giderilmesi gerektiği,

Gibi hususlara değinilmiştir.

Yapılan bu görüşmeleri takiben, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

— 4 üncü maddesinin sonuna; 1998 malî yılında bir kısım faiz ödemelerinin "Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler" hesabına gider yazılması ve bu tutarları 1999 yılı hesaplarına aktarılması gerekeceğinden, gerek faiz giderlerindeki önceki yıl zaman serilerinin 1998 yılında bozulmaması ve yılı gider tutarlarının muhasebe kayıtlarına doğru bir şekilde yansımalarının sağlanması, gerekse personel giderlerinde ödeneksiz harcama yapılmasını önlemek amacıyla sözkonusu tertiplere münhasır olmak ve 650 trilyon lirayı aşmamak kaydıyla ödenek kaydetmeye Maliye Bakanını yetkili kılan bir hükmün (g) fıkrası olarak ilave edilmesi suretiyle,

— 5 inci maddesinin, (b) fıkrasının başı ile (c) fıkrasının sonuna; fıkraların içeriğine açıklık getirmek amacıyla "... 1999 malî yılında ..." ibaresinin eklenmesi suretiyle,

— Yürürlüğe ilişkin 7 nci maddesinin, 4 üncü maddesine ilave edilen (g) fıkrasındaki değişikliğin 1998 yılı Devlet hesaplarına intikal ettirilebilmesi için sözkonusu fıkra hükmünün yürürlük tarihinin 30.12.1998 olarak belirlenmesi doğrultusunda yeniden düzenlenmesi suretiyle,

— 1, 2, 3 ve 6 ncı maddeleri ile yürütmeye ilişkin 8 inci maddesi aynen,
Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Biltekin Özdemir</i>	<i>Metin Şahin</i>
Samsun	Antalya
Sözcü	Kâtip
<i>Hüseyin Yayla</i>	<i>Miraç Akdoğan</i>
Hatay	Malatya
Üye	Üye
<i>Mustafa Küpeli</i>	<i>Aydın Tümen</i>
Adana	Ankara
Üye	Üye
<i>Süleyman Hatinoğlu</i>	<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>
Artvin	Bartın
Üye	Üye
Zeki Ergezen	<i>Abbas İnceayan</i>
Bitlis	Bolu
(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye
<i>Mustafa Çiloğlu</i>	<i>Ertuğrul Yalçınbayır</i>
Burdur	Bursa
Üye	Üye
<i>Ali Rahmi Beyreli</i>	<i>Hilmi Develi</i>
Bursa	Denizli
	(5. Maddenin a bendine karşırım.)
Üye	Üye
<i>Aslan Polat</i>	<i>Mustafa Balcılar</i>
Erzurum	Eskişehir
(Muhafifim.)	
Üye	Üye
Halil Yıldız	<i>Refik Aras</i>
Isparta	İstanbul
(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye
Ali Topuz	<i>Algan Hacıoğlu</i>
İstanbul	İstanbul
(İmzada bulunamadı)	(5. Maddenin a bendine karşırım.)
Üye	Üye
<i>Esat Büttin</i>	<i>Çetin Bilgir</i>
Kahramanmaraş	Kars

Üye
Hadi Dilekçi
Kastamonu
Üye
Mustafa Ünal
Konya
(Muhalifim. M.Ş. eklidir.)

Üye
Doğan Baran
Niğde
(6 nci madde için
muhalifet şerhim var.)

Üye
Ertuğrul Eryılmaz
Sakarya

Üye
Necdet Tekin
Kırklareli

Üye
Süleyman Çelebi
Mardin

Üye
Cevat Ayhan
Sakarya
(Muhalifim. Şerhim ektedir.)

Üye
Yıldırım Aktürk
Uşak
(Madde 6'ya muhalifim.
Şerhim eklidir.)

Üye
Hasan Çağlayan
Çorum
(İmzada bulunamadı)

MADDE 6 ÜZERİNDE MUHALEFET ŞERHİ

24.12.1998

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Madde 6 gerekçesinde "1998 yılında fiilen çalıştığı tespit edilen geçici işçilerin 1999 yılında çalıştırılma sürelerinin bütçe kanunu metnindeki 52 nci madde sınırlamalarına tabi olmaksızın artırılması amacıyla ilgili kuruluş bütçelerine aktarılacak üzere Bakanlar Kurulunca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde Maliye Bakanlığı bütçesine 30 trilyon TL. ödenek tefrik edilmesi amaçlanmaktadır.

1998 Bütçe Kanununun 52 nci maddesi şu ana hususları içermektedir:

- Geçici işçiler ilgili kalemdeki ödenekleri aşmayacak sayıda ve süre ile istihdam edilebilirler.
- Geçici işçilere bütçede tertiplenen ödeneği aşacak şekilde fazla çalışma yaptırılamaz ve bütçenin başka tertiplerinden işçi ücreti ve fazla çalışma ücreti ödenemez.
- (Maliye Bakanlığınca) vize işlemi yapılmaksızın geçici işçi istihdam edilemez ve ödeme yapılamaz.
- Yukarı hükümlere aykırı uygulamalardan ita amirleri ve tahakkuk memurları ile ödenek üstü harcama yapan saymanlar sorumludur.

Görüldüğü üzere 52 nci madde çok titiz bir şekilde bu konuda gerekli disiplini sağlamış idi.

Ancak, bu defa geçici bütçe uygulamasında Madde 1 (a) ya göre ayrılan geçici işçilik ödeneklerine ilaveten bu işçilerin çalıştırılma sürelerini 12 aya tamamlamak düşüncesiyle yukarıdaki 52 nci madde sınırlamalarına tabi olmaksızın düzenlemeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmaktadır. Bakanlar Kurulu bu yetkiyi seçim öncesi maalesef sonuna kadar kullanacaktır.

Böyle bir uygulama kamu personel rejimine yeni bir kambur eklemek olacaktır.

Köy hizmetleri, tarım, orman, bayındırlık vb. kuruluşlarda her zaman mevsimlik işçiye ihtiyaç sözkonusudur. Eğer bu 6 ncı madde uygulanırsa çok tehlikeli bir çığır açılmış olacak, bundan böyle mevsimlik işçiler neredeyse otomatik bir şekilde 12 aylık ticret talep edeceklerdir.

Her yönüyle sıkıştığımız yüksek borçlanma faizi ortamında, hükümetimizin programında geniş bir şekilde yer verdiği harcama reformlarından ve tasarruflardan bahsedilirken, bu tür bir ho-vardalık, disiplinli bütçe uygulamaları açısından tamamen aksi yönde çok olumsuz sinyaller verecek ve öngörülen ilave harcamanın çok ötesinde bu olumlu disiplin psikolojisini tahrip edecektir.

Özellikle köy hizmetlerinden sorumlu bakan sayın Mustafa Yılmaz'ın maalesef duygu sömürüsü yaparak, bakanlıktan ayrılmak üzere iken geliştirdiği bu madde ve 'biz de isteriz' şeklinde bu girişime katılan diğer sayın bakanları kınıyor ve derin tüzüntülerimi arz ediyorum.

Bu işçilerin önüne konan M. Eğitim Bakanlığında hizmetli personel memur kadrolarına geçiş imkânını büyük bir kısmı kullanmak istememiştir. Çünkü, içlerinde ciddi bir bölümü, çalışmadan ATM'lerden ticretlerini almak düşüncesindedir.

Anayasamızın 55 inci maddesi "ticret emeğin karşılığıdır" diyor. Anayasamızın 128 inci maddesi de 'kamu görevlilerinin atanmaları, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir' diyor.

Yukarıda arzettiğim gerekçelerle ve ayrıca Anayasamızın 55 inci ve 128 inci maddelerine aykırı olduğu düşüncesiyle işbu 6 ncı maddeye muhalifim. Bu maddenin yasa tasarısından çıkarılması gerektiği görüşünü Komisyon çalışmaları esnasında arz etmiştim, burada da tekrarlıyorum.

Saygılarımla.

Yıldırım Aktürk
Uşak

MUHALEFET ŞERHİ

Görüştürmekte olan Geçici Bütçe Yasa Tasarısının 6 ncı maddesi tasarıdan çıkarılmalıdır. Geçici işçi statüsü Türkiye'nin sosyal bir yarasıdır. Ancak Türkiye'de 10 milyon işsiz varken, sosyal güvenlik sorunu, faiz ödemelerinin ülke ekonomisini darboğaza soktuğu ve global krizin Türk ekonomisine yansıdığı bir dönem de aktarılacak 30 trilyonluk bir ödeneğin 3 ay sonra yapılacak seçimler için de popülist bir politikanın malzemesi olacağına inanıyorum.

22.12.1998

Doğan Baran
Niğde

MUHALEFET ŞERHİ

Düşmüş Hükümet, gelecek hükümeti bağlamamak gerekir teziyle, 1999 Bütçe Kanunu Tasarısı'nı geri çektiği halde getirdiği Geçici Bütçe ile ve bu tasarının 4 ve 6 ncı maddeleri ile gelecek hükümeti bağlayıcı hükümler getirmek istemektedir.

Geçici Bütçe tasarısına bundan dolayı muhalif olduğumuzu bildirir muhalefet şerhidir.

23.12.1998

Prof. Dr. Mustafa Ünaltd
Konya

Cevat Ayhan
Sakarya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

1999 MALİ YILI GENEL VE KATMA BÜTÇELERİ KANUNLAŞINCAYA KADAR DEVLET HARCAMALARININ YAPILMASINA VE DEVLET GELİRLERİNİN TAHSİLİNE YETKİ VERİLMESİNE DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — Genel bütçeli dairelerle katma bütçeli idareler, 1 Ocak 1999 tarihinden 30 Haziran 1999 tarihine kadar geçecek dönemde, 1998 Mali Yılı Bütçe Kanunları "A" işaretli cetvellerine dahil başlangıç ödenekleri dikkate alınmak suretiyle her ay için;

- a) Personel ödeneklerinin yedide biri,
- b) Hazine Müsteşarlığı transfer tertibinde yer alan faiz ödenekleri ve bunların genel giderlerine ilişkin ödenekler ile Hazine Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığı Bütçesinden sosyal güvenlik kuruluşlarına yapılacak yardım tertiplerindeki ödeneklerin sekizde biri,
- c) Maliye Bakanlığının 930.08.3.356.900 tertibinde yer alan ödenegın yarısı,
- d) Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının diğer transfer tertiplerinde yer alan ödeneklerin altıda biri,
- e) Yatırım ödeneklerinin onda biri,
- f) Tüm kuruluşların diğer bütçe tertiplerindeki ödeneklerinin sekizde biri,

Hesabı ile bulunacak miktara kadar harcama yapmaya yetkili kılınmıştır.

2820 sayılı Siyasal Partiler Kanununun Ek Madde 1 ve Geçici 16 ncı maddelerine göre siyasal partilere 1999 yılının tamamı için olmak üzere, yapılacak yardımın hesaplanmasında, 1998 Mali Yılı Bütçe Kanunundaki genel bütçe gelir tahmininin % 65 fazlası esas alınır.

1998 yılı sonu itibariyle tamamlanmış proje ve faaliyetler için 1999 yılında harcama yapılmaz.

Yürürlükteki hükümler uyarınca genel ve katma bütçe gelirlerinin yıllık olarak tarh, tahakkuk ve tahsiline devam olunur.

Bu Kanuna göre yapılacak harcamalar ile tahsil olunacak gelirler 1999 Mali Yılı Bütçelerine maledilir.

MADDE 2. — 1998 ve daha önceki yıllarda taahhüde bağlanmış yatırım ihalelerine ve

Türkiye Büyük Millet Meclisi

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1999 MALİ YILI GENEL VE KATMA BÜTÇELERİ KANUNLAŞINCAYA KADAR DEVLET HARCAMALARININ YAPILMASINA VE DEVLET GELİRLERİNİN TAHSİLİNE YETKİ VERİLMESİNE DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(S. Sayısı : 786)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

emanet suretiyle yapılmakta olan işlere ait ödemelere I inci madde ile belirlenen sınırlar dahilinde devam olunur. Derhal ihalesinde fayda ve zaruret görülen yatırımlar ve tabii afetler sonucu hasıl olabilecek hasarların telafisi amacıyla yeniden girilecek işler için Bakanlar Kurulu daire ve idarelere taahhüde girme yetkisi verebilir. Genel ve katma bütçeli kuruluşların yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş yıllık projelerinden makine-teçhizat, büyük onarım, idame-yenileme ve tamamlama projelerinin detay programları ile alt harcama kalemleri itibariyle tadat edilen ve edilmeyen toplulaştırılmış projelerinin alt harcama kalemleriyle ilgili işlemlerde "1999 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar"ın 6 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

MADDE 3. — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesi uyarınca, aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak aylık katsayısını, memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylığı katsayısını yeniden belirlemeye; 29.12.1997 tarihli ve 97/10498 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki listelerde yer alan kurum ve kuruluşların hizmet sözleşmesi esaslarında, anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilmiş bulunan taban ve tavan ücretleri ile 6.6.1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Kararnameye bağlı "Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar"ın değişik üçüncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan tavan ücretini ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvele dahil pozisyonlarda sözleşmeli olarak çalıştırılan personelin sözleşme ücret tavanını artırmaya; kanunlar, kanun hükmünde kararname ve yürürlükteki mevzuat uyarınca bütçe kanunları ve eki cetvellerde tespit edilen diğer katsayı, miktar ve limitleri belirlemeye ve 1998 Mali Yılı Bütçe Kanunu ve eki cetvellerde yer alan kamu personelinin mali haklarına ilişkin miktar ve limitleri artırmaya; 2022 sayılı "65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun" uyarınca aylık ödemelerine esas alınan gösterge rakamı

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ile 1005 sayılı "İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun" uyarınca aylık ödemelerine esas alınan gösterge rakamını ve Vatanî Hizmet Tertibinden bağlanmış aylıkların gösterge rakamlarını artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 4. — a) Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan, 1998 Malî Yılı Bütçe Kanununun 35 inci maddesindeki hükümler dairesinde; 1 Ocak 1999-30 Haziran 1999 dönemine ilişkin olarak bu Kanunun 1 inci maddesinde verilen ödenekler toplamının yarısına kadar net iç borçlanma akdine yetkilidir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncı Hazineye açılacak avans limitinin hesabında 1998 malî yılı bütçe başlangıç ödenekleri toplamına bu Kanun ile verilen ödeneklerin eklenmesi ile bulunacak tutar esas alınır.

b) 1998 Malî Yılı Bütçe Kanununun 38 inci maddesinin (j) fıkrasının ilk bendi; "Yılı içinde belediyeler ve bağlı kuruluşları ile özel statüye sahip kamu hizmeti gören ve sermayelerinin % 50'sinden fazlası belediyeye ait olan iştirakler ve ilgili mevzuat gereği tüzel kişiliği haiz yerel yönetim birlikleri için, uluslararası ticarî bankalardan borçlanmak suretiyle temin edilen dış finansmanla ilgili olarak Hazineye garantisi verilecek ve devredilecek dış kredi tutarı 500 milyon Amerikan Doları ile sınırlıdır" şeklinde uygulanır.

c) T.C. Ziraat Bankası ve T. Halk Bankasının çeşitli kanun ve kararnamelerden doğan ve bütçe ödenekleri ile karşılanamayan 31.12.1998 tarihi itibarıyla mevcut görev zararlarının % 15'ini geçmeyen kısmının tasfiye edilmesini teminen özel tertip Devlet tahvili ihraç edilebilir. Bu tahviller, iç borçlanma ile ilgili maddedeki limit dışında olup; vade, faiz ve diğer şartları ile görev zararı tutarlarının tespitine ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine Başbakan tarafından belirlenir.

d) 1.1.1999 tarihinden başlamak üzere Avrupa Birliğine üye ve Ekonomik Parasal Birliğe katılacak devletlerin Euro'ya geçmesine bağlı olarak kamu sektörü dış borç ve borç

MADDE 4. — a) Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan, 1998 Malî Yılı Bütçe Kanununun 35 inci maddesindeki hükümler dairesinde; 1 Ocak 1989-30 Haziran 1999 dönemine ilişkin olarak bu Kanunun 1 inci maddesinde verilen ödenekler toplamının yarısına kadar net iç borçlanma akdine yetkilidir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncı Hazineye açılacak avans limitinin hesabında 1998 malî yılı bütçe başlangıç ödenekleri toplamına bu kanun ile verilen ödeneklerin eklenmesi ile bulunacak tutar esas alınır.

b) 1998 Malî Yılı Bütçe Kanununun 38 inci maddesinin (j) fıkrasının ilk bendi; "Yılı içinde belediyeler ve bağlı kuruluşları ile özel statüye sahip kamu hizmeti gören ve sermayelerinin % 50'sinden fazlası belediyeye ait olan iştirakler ve ilgili mevzuat gereği tüzel kişiliği haiz yerel yönetim birlikleri için, uluslararası ticarî bankalardan borçlanmak suretiyle temin edilen dış finansmanla ilgili olarak Hazine garantisi verilecek ve devredilecek dış kredi tutarı 500 milyon Amerikan Doları ile sınırlıdır" şeklinde uygulanır.

c) T.C. Ziraat Bankası ve T.C. Halk Bankasının çeşitli kanun ve kararnamelerden doğan ve bütçe ödenekleri ile karşılanamayan 31.12.1998 tarihi itibarıyla mevcut görev zararlarının % 15'ini geçmeyen kısmının tasfiye edilmesini teminen özel tertip devlet tahvili ihraç edilebilir. Bu tahviller, iç borçlanma ile ilgili maddedeki limit dışında olup; vade, faiz ve diğer şartları ile görev zararı tutarlarının tespitine ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın teklifi üzerine Başbakan tarafından belirlenir.

d) 1.1.1999 tarihinden başlamak üzere Avrupa Birliğine üye ve Ekonomik Parasal Birliğe katılacak devletlerin Euro'ya geçmesine bağlı olarak kamu sektörü dış borç ve borç

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

yönetimi anlaşmalarına ilişkin düzenlemeleri yapmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir. 1.1.1999 tarihinden önce ve 1999 yılı içinde ulusal para birimi cinsinden akdedilmiş sözleşmelerde veya hukukî işlemlerde yer alan hükümlerin aynen korunması şartıyla, para birimi, faiz ve komisyon gibi konuların Euro cinsinden yenilenmesi, değiştirilmesi ve bozulmasına ait işlemler Damga Vergisinden müstesnadır.

e) 1998 yılı ürünü pamuk ve zeytinyağına prim ödemesi yaptırmaya ve 5 trilyon lirayı geçmemek üzere hayvancılıkla ilgili destekleme ve kredi ödemelerinde bulundurmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

f) 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkındaki Kararın değişik 3 üncü maddesinin (d) fıkrasında belirtilen gelirler, ihracatın desteklenmesi kaydıyla T.C. Merkez Bankası tarafından fonun gelir hesabından doğrudan Hazine İç Ödemeler Saymanlığı aracılığı ile T. İhracat Kredi Bankası A.Ş.'ne (EXIMBANK) aktarılır. Aktarılan bu tutarı Hazine Müsteşarlığının teklifi ile EXIMBANK'ın sermayesine sayılmak üzere bütçeye gelir, ödenek ve gider kaydetmeye ve bu fıkra kapsamında uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 5. — a) 1999 yılı içinde ödenmesi gereken gelir vergisi, kurumlar vergisi ve geçici vergi yönünden bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ihraç edilmiş bulunan Devlet borçlanma senetleri ile vadesi bir yıl ve daha uzun olan aynı neviden menkul kıymetler, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 279 uncu maddesinin 4369 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki hükmüne göre değerlendirilir.

b) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

1. 81 inci maddesinin 5 numaralı bendinde yer alan 1 yıl süresi 3 ay, % 51 oranı % 25,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yönetimi anlaşmalarına ilişkin düzenlemeleri yapmaya Hazine Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan yetkilidir. 1.1.1999 tarihinden önce ve 1999 yılı içinde ulusal para birimi cinsinden akdedilmiş sözleşmelerde veya hukukî işlemlerde yer alan hükümlerin aynen korunması şartıyla, para birimi faiz ve komisyon gibi konuların Euro cinsinden yenilenmesi, değiştirilmesi ve bozulmasına ait işlemler Damga Vergisinden müstesnadır.

e) 1998 yılı ürünü pamuk ve zeytinyağına prim ödemesi yaptırmaya ve 5 trilyon lirayı geçmemek üzere hayvancılıkla ilgili destekleme ve kredi ödemelerinde bulundurmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

f) 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkındaki Kararın değişik 3 üncü maddesinin (d) fıkrasında belirtilen gelirler, ihracatın desteklenmesi kaydıyla T.C. Merkez Bankası tarafından fonun gelir hesabından doğrudan Hazine İç Ödemeler Saymanlığı aracılığı ile T. İhracat Kredi Bankası A.Ş.'ne (Eximbank) aktarılır. Aktarılan bu tutarı Hazine Müsteşarlığının teklifi ile Eximbank'ın sermayesine sayılmak üzere bütçeye gelir, ödenek ve gider kaydetmeye ve bu fıkra kapsamında uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

g) 1998 malî yılında "Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabına" borç yazılmak suretiyle ödenmiş bulunan faiz harcamaları ile, ödenek yetersizliği nedeniyle gider kaydedilemeyen 100 personel giderlerine ilişkin tertiplere bu tutarlar kadar ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 5. — a) 1999 yılı içinde ödenmesi gereken gelir vergisi, kurumlar vergisi ve geçici vergi yönünden bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ihraç edilmiş bulunan devlet borçlanma senetleri ile vadesi bir yıl ve daha uzun olan aynı neviden menkul kıymetler, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 279 uncu maddesinin 4369 sayılı kanunla değiştirilmeden önceki hükmüne göre değerlendirilir.

b) 1999 malî yılında 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

1. 81 inci maddesinin 5 numaralı bendinde yer alan 1 yıl süresi 3 ay, % 51 oranı % 25,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

2. Mükerrer 75 inci maddesinde yer alan vergi alacağı oranı, menkul kıymet yatırım fonları katılma belgeleri kâr payları için 1/5, olarak uygulanır.

c) 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (6) sayılı tarifenin, yabancılara verilecek ikâmet tezkeresi harçlarına ilişkin hükümleri, Dışişleri Bakanlığınca mütakabiliyet esası göz önünde tutularak belirlenecek ülkelerin uyrukları yönünden uygulanmaz.

d) 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa 25.5.1995 tarihli ve 4108 sayılı Kanunla eklenen geçici 23 üncü maddenin (a) fıkrasındaki süre, fıkranın üçüncü paragrafı hariç, diğer hükümleri için 31.12.1999 tarihine kadar uzatılmıştır.

MADDE 6. — Bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak üzere 1998 Mali Yılı Bütçe Kanunları hükümlerinin uygulanmasına devam olunur. Ancak, konsolide bütçeye tabi kurum ve kuruluşların hizmet ihtiyacı veya genişlemesi nedeniyle, 1998 yılında istihdam ettikleri geçici işçilerin çalıştırılma sürelerinin artırılmasına ilişkin 1999 yılı Ocak ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığınca intikal ettirdikleri talepleri Bütçe Kanununun 52 nci maddesindeki sınırlamalara tabi olmaksızın; 30 trilyon lirayı aşmamak üzere ve anılan Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde Maliye Bakanlığınca ek vizeye bağlanabilir. Süre uzatımına ilişkin adam/ay vizesinin gerektirdiği ödenek ihtiyacını kuruluşların hizmet tertiplerine aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Bu Kanunun uygulanmasından doğan aksaklıkları gidermeye, hizmetlerin gerekli kıldığı tedbirleri almaya ve bütçe işlemlerini yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

MADDE 7. — Bu Kanun 1.1.1999 tarihinde yürürlüğe girer.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

2. Mükerrer 75 inci maddesinde yer alan vergi alacağı oranı, menkul kıymet yatırım fonları katılma belgeleri kâr payları için 1/5, olarak uygulanır.

c) 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (6) sayılı tarifenin, yabancılara verilecek ikamet tezkeresi harçlarına ilişkin hükümleri, Dışişleri Bakanlığınca mütakabiliyet esası göz önünde tutularak belirlenecek ülkelerin uyrukları yönünden 1999 mali yılında uygulanmaz.

d) 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa 25.5.1995 tarihli ve 4108 sayılı Kanunla eklenen geçici 23 üncü maddenin (a) fıkrasındaki süre, fıkranın üçüncü paragrafı hariç, diğer hükümler için 31.12.1999 tarihine kadar uzatılmıştır.

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Bu Kanunun 4 üncü maddesinin (g) fıkrası 30.12.1998 tarihinde, diğer maddeleri 1.1.1999 tarihinde yürürlüğe girer.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 8. — Bu Kanunun;

a) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

b) Cumhurbaşkanlığı ile ilgili hükümlerini Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri,

c) Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Sayıştay Birinci Başkanı,

d) Diğer hükümlerini Maliye Bakanı,

Yürütür.

M. Yılmaz

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı

M. Gürdere

Devlet Bakanı

Dr. İ. Çelebi

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı

H. Gemici

İçişleri Bakanı

K. Aktaş

Millî Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Ulaştırma Bakanı V.

H. Denizkurdu

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Turizm Bakanı

İ. Gürdal

Millî Sav. Bak. ve Başb. Yrd.

İ. Sezgin

Devlet Bakanı

Y. Seçkiner

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı V.

H. Uluğbay

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

M. Batallı

Dışişleri Bakanı V.

İ. Talay

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. Taşar

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

M. C. Ersüner

Orman Bakanı

E. Taranoğlu

Devlet Bakanı V.

Z. Temizel

Devlet Bakanı

İ. Saygın

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andıcan

Devlet Bakanı

Y. Aktuna

Devlet Bakanı

R.K. Yücelen

Adalet Bakanı

H. Denizkurdu

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Çalışma ve Sos. Güv. Bak.

Prof. Dr. N. Çağan

Kültür Bakanı

İ. Talay

Çevre Bakanı

Dr. İ. Aykut

